RADA POWIATU
w MRĄGOWIE

UCHWAŁA NR XXXIX/205/2026

RADY POWIATU W MRĄGOWIE

z dnia 24 czerwca 2026r.

w sprawie: przyjęcia „Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w powiecie mrągowskim na rok 2026.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2025r. poz. 1684 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1673 z późn. zm.), Rada Powiatu w Mrągowie uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w powiecie mrągowskim na rok 2026", stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Mrągowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
Radosław Pieńkowski

Uzasadnienie do projektu uchwały Rady Powiatu w Mrągowie

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Mrągowskim na 2026r. ".

Zgodnie art. 6 ust. 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.: Dz.U z 2024r. poz. 1673 z późn. zm.) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowywanie i realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową dla Powiatu Mrągowskiego został opracowany w celu zwiększenia skuteczności działań mających na celu zminimalizowanie skutków zjawiska przemocy domowej. Jego podstawowym celem działań programowych jest pomoc osobom stosującym przemoc domową w zaprzestaniu jej stosowania.

Niniejszy program został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.: Dz.U z 2024r. poz. 1673 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. 2023 poz. 1163 z późn. zm.), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz.U. z 2023, poz. 1870), Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do Uchwały nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (MP. z 2023, poz. 1232 z późn. zm.), Warmińsko-Mazurski Ramowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową (załącznik do uchwały nr 19/344/25/VII Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie przyjęcia Warmińsko-Mazurskiego Ramowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową), Wytyczne Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotyczące realizacji przez powiat zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na opracowaniu i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową z dnia 29 stycznia 2026r. oraz w oparciu o dotychczasowy stan wiedzy i diagnozę zjawiska przemocy domowej w powiecie mrągowskim. Jest on formą oddziaływań, która zawiera elementy procesu grupowego, doświadczenia pracy z osobami stosującymi przemoc takich jak podejście skoncentrowane na rozwiązaniach TSR, program Duluth, Trening Zastępowania Agresji, terapia oparta na schematach wynikających z doświadczenia terapeutycznego prowadzących.

Program będzie realizowany poprzez spotkania grupowe i indywidualne. Spotkania będą prowadzone metodami aktywizującymi uczestników takimi jak: warsztaty, ćwiczenia, dyskusje, wykłady, odgrywanie ról, treningi umiejętności psychospołecznych, treningi asertywności, projekcje multimedialne, studium przypadków, porady rodzinno-wychowawcze. Adresatami programu są dorosłe osoby identyfikujące się z problemem przemocy domowej zgłaszające się samodzielnie lub skierowane prze lokalne instytucje tworzące system pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową.

Środki na realizacje i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. W związku z tym, planowanie wydatków następuje na poziomie powiatów rokrocznie a realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazywanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel.

STAROSTA

Waldemar Cybul

Załącznik do uchwały nr XXXIX/205/2026
Rady Powiatu w Mrągowie
z dnia 24.06.2026 r.

POWIATOWY PROGRAM ODZIAŁYWAŃ

KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH

DLA OSÓB STOSUJACYCH PRZEMOC DOMOWĄ

W POWIECIE MRĄGOWSKIM

na rok 2026

MRĄGOWO 2026

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II, Założenia programu	4
III. Podstawy prawne programu	5
IV. Zasady organizacji oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.	6
V. Cele programu	7
VI. Uczestnicy programu	7
VII. Rekrutacja do udziału w programie	8
VIII. Etapy pracy z uczestnikami programu	8
IX. Źródła finansowania programu	10
X. Ramy kwalifikacyjne dla osób prowadzących działania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową	10
XI. Dokumentacja programu	10
XII. Monitoring i ewaluacja	11
XIII. Zagrożenia realizacji programu	12
XIV. Zakończenie	12

I. WPROWADZENIE

W polskim ustawodawstwie definicja przemocy domowej zawarta jest w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 202 poz. 1673 ze zm.).

Powołana ustawa stwierdza, że przemoc domowa to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działania skierowane w stosunku do członków rodziny, które naruszają prawa i dobra osobiste oraz powodują cierpienia i szkody. Jednocześnie ustawa ta nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej określając zakres pomocy udzielanej ofiarom oraz wskazując środki mające na celu oddziaływania wobec sprawców przemocy domowej.

Przemoc domowa jest zjawiskiem wszechobecnym w społeczeństwie. Niezbędne jest więc podejmowanie działań mających na celu powstrzymania przemocy i zmniejszenie skali tego zjawiska. W tym celu oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową będą prowadzone w formie działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych, ukierunkowanych na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie. Potrzebę oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową rozpowszechniono wśród kuratorów sądowych, policjantów, pracowników ośrodków pomocy społecznej oraz pozostałych członków zespołów interdyscyplinarnych, przeciwdziałających przemocy domowej. Podejmowanie pracy na rzecz osób stosujących przemoc jest niewątpliwie trudnym zadaniem, wymagającym od osób niosących pomoc nie tylko wiedzy i umiejętności ale także predyspozycji i osobistej gotowości do takiego działania. Program korekcyjno-edukacyjny jest formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc w celu nauczenia ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Niejednokrotnie osoby stosujące przemoc w ogóle nie podejmują próby kontrolowania zachowań agresywnych, a odpowiedzialność za ich występowanie przerzucają na ofiary. Niebagatelną rolę w stosowaniu przemocy mogą też odgrywać uwarunkowania biologicznie jak zdeterminowana gwałtowność i intensywność reagowania emocjonalnego, które wymykają się spod kontroli. Powyższe jednak nie usprawiedliwia osób stosujących przemoc i nie znosi z nich odpowiedzialności za krzywdzenie innych.

Na terenie powiatu mrągowskiego działają następujące instytucje i organizacje, które zajmują się bezpośrednio lub pośrednio zjawiskiem przemocy domowej:

- Miejskie/Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w Mrągowie, Pieckach, Sorkwitach i Mikołajkach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie,
- Zespoły Interdyscyplinarne,
- Miejskie/Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komenda Powiatowa Policji w Mrągowie, Komisariat Policji w Mikołajkach, Posterunek Policji w Pieckach,
- Sąd Rejonowy w Mrągowie,
- Prokuratura Rejonowa w Mrągowie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mrągowie,
- Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe,
- Publiczne i niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Publiczne i niepubliczne przedszkola,
- Organizacje pozarządowe,

W chwili stwierdzenia przemocy domowej procedurę niebieskiej karty może uruchomić policjant, kurator, pracownik socjalny, przedstawiciel oświaty, służby zdrowia, a przedstawiciele wymienionych podmiotów współpracują razem realizując zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych.
W powiecie mrągowskim od 2011r. we wszystkich gminach funkcjonują zespoły interdyscyplinarne. powoływane przez wójtów lub burmistrzów, w skład których wchodzą przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005r. zespół interdyscyplinarny stanowi istotny element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, działania zespołu oparte są na systemowej współpracy lokalnych instytucji i służb. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest m.in. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową poprzez kierowanie jej do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie w ramach realizacji zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w domowej, realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Poniższa tabela prezentuje liczbę uczestników programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie w latach 2022-2025.

Rok realizacji programu korekcyjno– edukacyjnego	**Ogółem liczba uczestników**	**kobiety**	**mężczyźni**
2022	10	0	10
2023	5	0	5
2024	12	1	11
2025	7	0	7
ŁĄCZNIE	34	1	33

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową ma na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.
Program koncentruje działania wokół:

- identyfikacji obszaru zmiany postępowania, czyli praca nad wprowadzeniem zachowań zastępujących te przemocowe. Jeśli uczestnik programu stosował przemoc fizyczną lub używał krzyków czy wyzwisk w celu wywierania wpływu na bliskie osoby, poszukuje się innych, niekrzywdzących zachowań i postaw, które pomogą w rozwiązywaniu konfliktów;

- rozwoju sfery emocjonalnej, polegającym na tworzeniu odpowiedniej przestrzeni do poznania, wyrażenia i zrozumienia uczuć, przeżyć, emocji i potrzeb uczestników programu. Bardzo często praca nad tymi aspektami życia wiąże się z powrotem do przeszłości i odnalezienia przyczyny rozwoju niewłaściwego w sytuacjach trudnych, konfliktowych, kryzysowych. Odpowiednich reakcji uczestnicy programu uczą się podczas warsztatów umiejętności psychospołecznych, np. z zakresu porozumiewania się bez przemocy, konstruktywnej komunikacji interpersonalnej, asertywności czy wyrażania uczuć i potrzeb;
- rozwoju sfery poznawczej, co oznacza dążenie do zmiany określonego toku myślenia i rozumienia różnych zjawisk, takich jak: role w rodzinie, funkcjonowanie rodzin, związków, relacji czy wzorce wychowywania dzieci. Wszystkie te obszary bardzo często kojarzą się z przemocowym wywieraniem wpływu. Osoby stosujące przemoc domową dzięki rozwojowi sfery poznawczej uczą się innego osiągania celów – bez narażania zdrowia i życia drugiej osoby.

III. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań zleconych z administracji rządowej realizowanych przez powiat na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1673 ze zm.)

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany jest w oparciu o:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1673 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. 2023 poz. 1163 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1164)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz.U. z 2023, poz. 1870);
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do Uchwały nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (MP. z 2023, poz. 1232 z późn. zm.);
- Wytyczne Wojewody Warmińsko - Mazurskiego dotyczące realizacji przez powiat zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na opracowaniu i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową z dnia 29 stycznia 2026r.

IV. ZASADY ORGANIZACJI ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH

1. Informacje dotyczące programu korekcyjno-edukacyjnego wraz z informacją dotyczącą źródła finansowania zadania zamieszczane są na stronie internetowej Powiatu Mrągowskiego i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie;
2. Zgodnie z § 4. 1 Rozporządzenia w sprawie *programów korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,* Program realizowany jest w formie spotkań indywidualnych lub grupowych;
- zajęcia grupowe prowadzone są w grupie min. 5 osób (maks. 10 osób). Zajęcia wchodzące w skład programu powinny być prowadzone w grupie, której wielkość pozwoli na sprawne i niezakłócone ich realizowanie oraz da możliwość wykonywania w trakcie Programu praktycznych ćwiczeń grupowych mających na celu zmianę zachowań i postaw związanych z przemocą oraz rozwijających umiejętności samokontroli i konstruktywnego współżycia u uczestników oddziaływań.
3. Powiat jako realizator programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest zobowiązany zapewnić niezbędne warunki do realizacji oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, tj. salę wyposażoną w stoliki i krzesła umożliwiającą swobodne prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych, posiadaną we własnych zasobach lub w zasobach podmiotu realizującego oddziaływania korekcyjno-edukacyjne w ramach umowy zlecenia;
4. Planowane przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż 2 tygodnie (dopuszcza się wyjątek od tej zasady w sytuacji wystąpienia dni świątecznych/wolnych od pracy, sytuacjach losowych - związanych np. z chorobą trenera);
5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową może być prowadzony z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową tą metodą może być prowadzona wyłącznie pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody uczestnika na realizację Programu tą metodą;
6. Osoby kierowane do udziału w Programie przez sądy, a nie mogące w nim uczestniczyć na terenie Powiatu Mrągowskiego, mogą być kierowane do podmiotu realizującego Program na terenie innego powiatu, zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania tych osób;
7. Podmioty kierujące (w szczególności zespoły interdyscyplinarne) mogą skierować do Programu osoby stosujące przemoc domową, u których rozpoznano uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych, które przeszły podstawowy program leczenia odwykowego lub są w trakcie takiego leczenia i posiadają zgodę terapeuty uzależnień - w tym przypadku działania korekcyjno-edukacyjne stanowią uzupełnienie podstawowej terapii, Realizator programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową nie odpowiada za kierowanie ww. osób do udziału w terapii leczenia uzależnienia;
8. Odziaływania korekcyjno-edukacyjne są realizowane poza miejscem udzielania pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej. Jeżeli program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową jest realizowany w miejscu, w którym udziela się pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej, należy zapewnić bezpieczeństwo i komfortowe warunki osobie doznającej przemocy domowej. Możliwe więc jest prowadzenie działań korekcyjno-edukacyjnych w miejscach udzielania wsparcia i pomocy osobie doznającej przemocy domowej po godzinach interwencji lub udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

V. CELE PROGRAMU

Głównym celem realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego jest powstrzymanie stosowania przemocy wobec osób bliskich oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

Program ten ma za zadanie:

- zmianę przekonań osób objętych programem korekcyjno-edukacyjnym dotyczących stosowania przemocy domowej,
- zwiększanie motywacji osoby stosującej przemoc domową do powstrzymania się przed dalszym stosowaniem przemocy,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i życia w społeczeństwie, a przez to efektywne radzenie sobie z trudnymi emocjami jak złość, gniew oraz poczucie krzywdy w sytuacjach trudnych,
- zmniejszenie skali zachowań opartych na sile i przemocy,
- wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania,
- uczenie zachowań przeciwstawnych do krzywdzących, w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej.
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej,
- budowanie w osobie stosującej przemoc domową poczucia odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Cele oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową są jednocześnie standardami prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych.

VI. UCZESTNICY PROGRAMU

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne kierowane są do pełnoletnich osób z terenu Powiatu Mrągowskiego stosujących przemoc domową, a w szczególności do:

- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych lub w aresztach śledczych.
- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując ich do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- osób stosujących przemoc domową, u których rozpoznano uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych, które przeszły podstawowy program leczenia odwykowego lub są w trakcie takiego leczenia i posiadają zgodę terapeuty uzależnień - w tym przypadku działania korekcyjno-edukacyjne stanowią uzupełnienie podstawowej terapii,
- osób zmotywowanych przez członków zespołów interdyscyplinarnych, pracowników socjalnych, kuratorów, pracowników ośrodków interwencji kryzysowej lub inne osoby, bez formalnego obowiązku udziału w Programie,
- osób, które z własnej inicjatywy samodzielnie zgłosiły się do udziału w Programie, na skutek zmian zachowań i konsekwencji, jakie pojawiły się w ich życiu,

- osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w Programie korekcyjno-edukacyjnym.

Osoba skierowana przez zespół interdyscyplinarny do udziału w programie, dostarcza grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do udziału w programie oraz zaświadczenie o ukończeniu programu.

VII. REKRUTACJA DO UDZIAŁU W PROGRAMIE

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" osoby stosujące przemoc domową są kierowane do udziału w programie przez zespół interdyscyplinarny na wniosek grup diagnostyczno-pomocowych.
Ponadto, osoby, które są w jakikolwiek sposób uwikłane w przemoc bądź zainteresowane udziałem w programie korekcyjno-edukacyjnym mogą same zgłosić chęć udziału w ww. programie. Wiedzy o takiej możliwości zasięgną m.in. dzięki:
• współpracy międzyinstytucjonalnej pomiędzy: sądami, prokuraturą, zakładami karnymi, ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkami interwencji kryzysowej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, centrami usług społecznych, jednostkami oświatowymi, samorządami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi itp., które w ramach swojej działalności prowadzą działania informacyjno-edukacyjne w tym zakresie.
• kampaniom społecznym i innym wydarzeniom mającym na celu podnoszenie świadomości na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy domowej (w tym również dzięki dystrybucji plakatów, ulotek, emisji spotów informacyjnych w mediach itp.).

VIII. ETAPY PRACY Z UCZESTNIKAMI PROGRAMU

Zawartość merytoryczna Programu skoncentrowana jest na osiągnięciu celu podstawowego i zawiera elementy, które dostarczają wiedzy i tworzą okazje do poznania siebie oraz pozwolą na zmianę zachowania. Najważniejszymi z tych elementów są:

Etap I
- rozpoznanie diagnostyczne (sesja indywidualna – 1 godzina)
Podczas sesji indywidualnych uczestnik zostaje zapoznany z celami i przebiegiem Programu. Prowadzący rozpoznaje szczegółowo sytuację rodzinną i prawną uczestnika.
Rozpoznanie to obejmuje takie zagadnienia jak:

a) okoliczności skierowania do Programu,
b) określenie wobec kogo z rodziny uczestnik Programu stosował przemoc,
c) określenie wobec kogo z rodziny uczestnik Programu aktualnie stosuje przemoc,
d) najgroźniejsze i typowe formy i okoliczności zachowań przemocowych,
e) aktualna sytuacja rodzinna i zawodowa,

Uzyskane od uczestników Programu informacje dotyczące ich życia osobistego objęte są zasadą poufności. Dokument potwierdzający przeprowadzenie rozpoznania diagnostycznego należy opatrzyć data i podpisem osoby sporządzającej.
- zawarcie przez specjalistę/specjalistów prowadzącego/cych Program z każdym uczestnikiem Programu indywidualnego Kontraktu (sesja indywidualna – 1 godzina) określającego:

a) reguły uczestnictwa w Programie,
b) zasady usprawiedliwiania ewentualnych nieobecności,
c) warunki ukończenia programu.
Kontrakt należy opatrzyć podpisami stron, tj. uczestnika Programu i specjalisty prowadzącego Program oraz datą jego sporządzenia. (załącznik nr 1 do Programu).

Etap II – ***edukacja - sesje grupowe – 10 spotkań po 3 godziny***
Oddziaływania edukacyjne konfrontują wszystkie przekonania i postawy, przy pomocy których sprawcy usprawiedliwiają stosowanie przemocy. Przekazywanie wiedzy odbywa się w sposób aktywizujący uczestnika. Dobór treści edukacyjnych uwzględnia cele programu oraz specyfikę uczestników i obejmuje w szczególności zagadnienia:
- społeczno-kulturowe źródła i okoliczności przemocy domowej (mity i stereotypy),
- definicje przemocy, jej rodzaje, formy i dynamika,
- problemy potrzeby władzy i kontroli wobec innych osób, specyfika zaburzeń spowodowanych różnego rodzaju uzależnieniami,
- wpływ przemocy domowej na zachowanie i psychikę dziecka,
- przemoc domowa jako przestępstwo.

Etap III – ***oddziaływania korekcyjne – sesje grupowe – 10 spotkań po 3 godziny***
Sesje korekcyjne poświęcone są nauce nowych konstruktywnych zachowań będących alternatywą dla zachowań przemocowych.
Służą temu warsztaty oraz ćwiczenia poświęcone m.in. zachowaniom asertywnym, sposobom rozwiązywania problemów oraz nauce umiejętności prawidłowej komunikacji i radzenia sobie ze stresem. Uczestnicy przechodzą trening umiejętności aktywnego słuchania, poznają podstawowe zasady negocjacji i zasady właściwego rozwiązywania sporów. Ważnym elementem na tym etapie jest wskazanie uczestnikom możliwości korzystania ze wsparcia społecznego w celu zapobieżenia ich izolacji i wykluczenia.
Oddziaływania korekcyjne mają zapewnić:
- zmianę systemu przekonań i postaw osobistych uczestników programu,
- zmianę behawioralno-poznawczą sposobu reagowania i zachowania uczestników programu względem osób bliskich.

Etap IV – ***ocena rezultatów programu (sesja indywidualna – 1 godzina):***
Na tym etapie uczestnicy Programu są poddawani ocenie kwalifikacyjnej do zaliczenia uczestnictwa w Programie. Ocena sporządzana jest przez specjalistę bezpośrednio prowadzącego zajęcia z uczestnikami, w formie oceny punktowej w skali od 0 do 5, gdzie 0 pkt oznacza brak możliwości dokonania oceny ze względu na brak danych do jej dokonania i brak postępów uczestnika Programu, a 5 pkt oznacza całkowite zaangażowania uczestnika w zajęciach w Programie.

Spotkania grupowe i indywidualne powinny prowadzone być metodami aktywizującymi osoby objęte Programem takim jak: warsztaty, ćwiczenia, dyskusje, wykłady, odgrywanie ról, treningi umiejętności psychospołecznych, treningi asertywności, projekcje multimedialne, studium przypadków, porady rodzinno-wychowawcze.

W każdym roku przewiduje się realizację minimum jednego pełnego cyklu Programu. W jednym cyklu zakłada się przeprowadzenie spotkań indywidualnych w wymiarze po 3 godziny dla każdego

uczestnika Programu oraz 60 godzin zajęć grupowych odbywających się minimum jeden raz w tygodniu po 3 godziny każde spotkanie.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań w zakresie administracji rządowej realizowanych przez powiat. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia więc budżet państwa. W związku z tym, planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu rokrocznie a realizacja Programu uzależniona jest od środków przekazanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel.

X. RAMY KWALIFIKACYJNE DLA OSÓB PROWADZĄCYH DZIAŁANIA KOREKCYJNO-EDUKACYJNE DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Wymagania kwalifikacyjne w stosunku do osób prowadzących działania korekcyjno-edukacyjne określa. § 6 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1164)

Osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową, które w dniu wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową nie spełniają wymogów dotyczących wyżej wymienionych kwalifikacji, mogą prowadzić programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową do czasu uzupełnienia tych kwalifikacji, jednak nie dłużej niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

XI. DOKUMENTACJA PROGRAMU

Osoby bezpośrednio prowadzące zajęcia z uczestnikami Programu są zobligowani do udokumentowania:

1. Na etapie składania oferty na prowadzenie zajęć:
   - założeń programu, zawierających następujące informacje: łączny czas trwania programu ze wskazaniem liczby godzin do zrealizowania z podziałem na sesje indywidualne i grupowe, częstotliwość spotkań, bloki tematyczne ze wskazaniem liczby godzin, formy i metody pracy, harmonogram realizacji programu, zawierający tematy do zrealizowania ze wskazaniem liczby godzin,
   - wymaganych kwalifikacji określonych w § 6 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową.

2. Na etapie rozliczenia realizacji zadania określonego umową Zlecenia zawartej pomiędzy Zleceniobiorcą a Zleceniodawcą:

- realizacji zajęć programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w formie sprawozdania końcowego zawierającego: miejsce realizacji zajęć, termin realizacji zajęć, liczba spotkań indywidualnych i grupowych, liczbę uczestników, opis spotkań i zrealizowanych tematów, formy i metody zajęć, uwagi prowadzącego o realizacji zajęć i osiągniętych efektach,
- przeprowadzonego rozpoznania diagnostycznego dla każdego uczestnika Programu, opatrzonego datą i podpisem specjalisty sporządzającego rozpoznanie,
- zawartego przez specjalistę prowadzącego Program z każdym uczestnikiem Programu indywidualnego kontraktu określającego reguły uczestnictwa w programie, opatrzonego datą oraz podpisami stron, tj. uczestnika programu i specjalisty prowadzącego Program,
- udziału uczestników w zajęciach w formie list obecności, zawierających: datę spotkania, formę spotkania, czas trwania spotkania (liczba godzin), temat spotkania, podpisy uczestnika/uczestników programu oraz prowadzącego Program,
- sporządzonej oceny kwalifikacyjnej dla każdego uczestnika Programu, opatrzonej datą i podpisem specjalisty sporządzającego ocenę.

XII. MONITORING I EWALUACJA

Celem monitorowania i ewaluacji będzie oszacowanie stopnia realizacji celu głównego.

Realizacja programu wymaga podjęcia działań monitorujących polegających na:

a) analizie sposobu oraz poziomu realizacji założeń merytorycznych programu, w tym głównie stopnia dokonania zmian zachowania i emocji uczestników (na podstawie ankiety anonimowej, do przeprowadzenia przez pracownika PCPR koordynującego program, z uczestnikami programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową przed rozpoczęciem zajęć i po jego zakończeniu),
b) analizie poziomu realizacji założeń formalnych programu (na podstawie ankiety anonimowej, do przeprowadzenia przez pracownika PCPR koordynującego program, z uczestnikami programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową po jego zakończeniu),
c) analizie zachowań osób uczestniczących w programie do 3 lat po jego zakończeniu. (Monitorowanie odbywać się będzie na podstawie kontaktów pracownika socjalnego PCPR w Mrągowie z uczestnikami programu i ich rodzinami a także w oparciu o informacje uzyskane z ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania rodzin oraz zespołów interdyscyplinarnych i Policji).

Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową powinno zawierać wskaźniki ujęte w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 m.in.:

- liczbę osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,
- liczbę osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,
- liczbę osób, które przystąpiły do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową,

- liczbę osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową,

Realizator programu sporządza informacje o jego realizacji, które przedkłada rokrocznie Radzie Powiatu w Mrągowie, w ramach sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie. Sprawozdanie będzie miało formę opisową.

XIII. ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany przez Powiat Mrągowski to ułożony w określonym czasie ciąg działań zmierzających do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, wymagający zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich i finansowych. Realizacja założeń programowych wiąże się nierozerwalnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części. Najistotniejsze zagrożenia wiążą się z brakiem wystarczającej ilości zewnętrznych środków finansowych od których realizacja programu jest zależna. Ponadto, zagrożeniem dla programu może być brak dostatecznego zainteresowania adresatów uczestnictwem w jego działaniach. Dlatego bardzo ważnym elementem prowadzenia programu jest ścisła i umiejętna współpraca z partnerami programu, co pozwoli na rzetelne zebranie potrzebnych informacji oraz umożliwi dostosowanie programu do potrzeb uczestników. Kluczem do sukcesu w realizacji programu będzie niewątpliwie świadomość wystąpienia ryzyka i reagowanie przez realizatorów programu na pojawiające się problemy oraz zagrożenia.
Kolejnym zagrożeniem może być niemożność pozyskania osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, co będzie skutkowało brakiem realizacji edycji Programu.
Realizator zastrzega możliwość nierealizowania edycji Programu w danym roku jeśli wystąpią czynniki stanowiące zagrożenia dla życia lub zdrowia uczestników tj: pandemie, klęski żywiołowe, itp.

XIV. ZAKOŃCZENIE

Podejmowane działania w stosunku do osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej wymagają kompleksowego i interdyscyplinarnego podejścia do rodziny oraz jej członków. Działania będą wtedy efektywne i wymierne. Standardy pomocy i wsparcia w celu zatrzymania przemocy zakładają, aby działania prowadzone były wielotorowo, zarówno dla osób doznających przemocy domowej jak i dla osób stosujących przemoc domową.
Program korekcyjno-edukacyjny to jeden ze sposobów oddziaływania na osobę stosującą przemoc. Ma on na celu zmianę zachowań i postaw co w rezultacie powinno zakończyć jej stosowanie oraz zwiększyć zdolność osoby stosującej przemoc do samokontroli zachowań agresywnych i konstruktywnego współżycia w rodzinie. Jest on ważnym elementem powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej realizowanego na terenie powiatu mrągowskiego.

Opracowanie:

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE
w Mrągowie

PRZEWODNICZĄCY RADY
Radosław Pieńkowski